

TALEPAPIR

Ministeren for fødevarer,
fiskeri og ligestilling

Samrådsspørgsmål AR:

”Ministeren bedes redegøre for sin indstilling til den kommende dagsorden for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 21. september 2020 samt eventuelle sager, hvortil der søges mandat i Europaudvalget.”

(Det talte ord gælder)

Svar:

- Jeg vil forelægge dagsordenen for rådsmødet landbrug og fiskeri den 21. september 2020. Alle punkter bliver forelagt til orientering.

- 1.-3. - Punkt 1-3 udgør til sammen **reformen af EU's landbrugspolitik**, hvor forhandlingerne i Rådet er på vej ind i en afgørende fase. Det skyldes, at EU's stats- og regeringschefer som bekendt indgik en aftale om EU's budget for 2021-2027 i juli. For mange medlemslande har klarhed om budgettet været en forudsætning for at finde kompromisser om landbrugsreformen.

- Aftalen i Det Europæiske Råd øger budgettet til landbrug i forhold til Kommissionens forslag fra 2018. Hvis man sammenligner med perioden 2014-2020 uden Storbritannien er der tale om en reduktion på ca. 10 procent i faste priser, mens der er tale om en stigning på ca. 3 procent i løbende priser.

- Aftalen indeholder formelt set ikke de samlede tildelinger til medlemslandene, men Kommissionen har for nylig præsenteret sine beregninger af fordelingen mellem medlemslandene. For Danmark betyder aftalen, at Danmarks samlede tildeling for 2021-2027 falder med ca. 4 procent i forhold til 2014-2020 i løbende priser. Og reduktionen er nogenlunde den samme på tværs af de to søjler.

- Det er værd at bemærke, at tilførslen af genopretningsmidler til landdistriktsområdet betyder, at der er flest landdistriktsmidler i første del af perioden. Den direkte støtte har derimod en konstant profil over de 7 år.

- Det er også værd at bemærke, at der blev landet et fornuftigt kompromis i spørgsmålet om omfordeling af direkte støtte mellem medlemslandene. Kommissionens forslag blev stort set fastholdt, men der tilføres lidt ekstra midler til de baltiske lande i forhold til Kommissionens forslag. Den helt

store forskel i forhold til sidste reform er, at alle medlemslande betaler for omfordelingen og ikke kun dem over gennemsnittet. Danmark betaler således ikke mere end andre, sådan som det var tilfældet i 2014-2020.

- Aftalen ændrer på mulighederne for at flytte midler mellem søjlerne. Udgangspunktet på 15 procent - som vi kender fra i dag - hæves til en mulighed for at flytte 25 procent mellem søjlerne. Hertil kan der overføres yderligere 15 procent fra søjle 1 til søjle 2, hvis midlerne anvendes til grønne formål. Og der kan overføres yderligere 2 procent til søjle 2, hvis midlerne anvendes til unge landbrugere. Samtidig kan lande med en hektarstøtte på under 90 procent af EU-gennemsnittet overføre op til 30 procent fra søjle 2 til søjle 1. Det er stigning fra de 25 procent, som vi kender fra den nuværende periode.
- Jeg er ikke begejstret for de udvidede muligheder fra søjle 2 til søjle 1. Jeg er dog ret sikker på, at denne udvidelse er en del af forklaringen på, at spørgsmålet om omfordeling af direkte støtte blev håndteret ved stort set at fastholde Kommissionens forslag.
- I den positive afdeling vil jeg fremhæve, at spørgsmålet om støttelofter – altså ”capping” - blev håndteret således, at medlemslandene på frivillig basis kan beslutte at indføre sådanne støttelofter. Det blev altså ikke obligatorisk, sådan som Kommissionen havde foreslået.
- Nu er det op til forhandlingerne i landbrugsregi at beslutte rammerne for anvendelsen af de afsatte midler. Det tyske formandskab har annonceret, at man på rådsmødet i oktober vil forsøge at finde et kompromis om Rådets holdning. Jeg forventer således, at dette rådsmøde bliver relativt fredeligt, da knasterne først for alvor skal løses til oktober.
- Der er således lagt op til endnu drøftelse af de grønne elementer af reformen. Her er det positivt, at det tyske formandskab har genoptaget arbejdet med øremærkning, som ellers led lidt af en krank skæbne under kroatisk formandskab. Vi presser på fra dansk side i forhold til en ambitiøs tilgang her, og det gælder også de andre danske prioriteter som for eksempel en mere fornuftig definition af det støtteberettigede areal. Det er det, som I måske husker som ”bruttoarealmodellen”. Det tyske formandskab har dog

endnu ikke præsenteret et samlet kompromisforslag, så det er svært at sige, hvor det lander.

- Jeg vender som nævnt tilbage til punktet i oktober. Og selv hvis det lykkes at få Rådets holdning på plads til oktober, venter de såkaldte trilogforhandlinger. Så vi kommer til at vende tilbage til reformen mange gange endnu.
- 4.
- Punkt 4 er den tilbagevende drøftelse af **international handel og landbrug**, som formandskabet jo nok især har sat på dagsordenen i lyset af den handelspolitiske usikre situation. Der ses en stigende tendens til protektionisme og barrierer i kølvandet på covid-19.
  - Til gengæld er det positivt, at USA og EU kunne enes om en miniaftale. Den er af yderst begrænset omfang, da EU fjerner told på amerikansk hummer, mens USA nedsætter told på en række forskellige produkter som fx krystalglas og visse færdigretter med skaldyr. Det er dog den første bilaterale aftale i mere end to årtier om toldlempelser. Derfor er det i hvert fald et symbolsk skridt mod et bedre forhold, selvom der stadig er amerikansk straftold på en række EU-produkter og herunder også visse danske fødevarer som følge af Airbus/Boeing-konflikten.
  - Dertil kommer selvfølgelig Brexit-forhandlingerne, hvor vi er ved at indstille os på nye handelsvilkår med Storbritannien per 1. januar 2021. Der kommer en ny situation. For selv ikke den bedst tænkelige handelsaftale vil kunne mål sig med det indre marked. Derfor må vi forvente flere administrative byrder for fødevareeksporten, og det er vi ved at forberede os på. Og det ved jeg, at erhvervet også forbereder sig på.
  - Jeg forventer, at mange lande på rådsmødet vil opfordre Kommissionen til forsigtighed i forhold til frihandelsaftaler, da de frygter øget konkurrence. For Danmark er det dog en klar fordel, at Kommissionen arbejder aktivt for at åbne nye markeder.
- 5.
- Punkt 5 er **forslag til ændring af fiskerimulighederne for 2020**. Det er et forslag, som på nogle få områder supplerer aftalen fra december 2019. Det

drejer sig blandt andet om fiskerimuligheder for sperling og lodde. Vi støtter en hurtig vedtagelse.

---o0o---

- Under **siden sidst** vil jeg gerne kort orientere om Kommissionens forslag til fiskerimuligheder for Østersøen for 2021, da jeg traditionen tro vil have denne sag med til forhandlingsoplæg i oktober.
- Vi modtog i slutningen af august et forslag fra Kommissionen, der tager udgangspunkt i den biologiske rådgivning fra ICES og i den flerårige forvaltningsplan for Østersøen. Og den korte version er jo, at det fortsat ikke ser alt for lyst ud i Østersøen, og jeg ved, at nogle af jer også deltog i en uformel teknisk briefing om den biologiske rådgivning.
- For 2021 har Kommissionen valgt en forsigtig tilgang, der for visse bestande foreslår lavere kvoter, end der gives mulighed inden for rammerne af den biologiske rådgivning og den flerårige forvaltningsplan.
- Det gælder for eksempel for torsk i den vestlige Østersø samt rødspætte og brisling. For torsk i østlig Østersø og sild i vestlig Østersø var anbefalingen fra ICES 0-fangst, men Kommissionen har foreslået en bifangstkvote for torsk i østlig Østersø, som reduceres med 70 procent i forhold til i år og en 50 procent reduktion i kvoten for vest-sild, hvilket skal være med til at sikre, at andre fiskerier kan fortsætte.
- I får meget snart oversendt et grundnotat om forslaget, så I kan dykke ned i detaljerne, men der er altså lagt op til svære forhandlinger igen i år.